

ANTONI CASTELLÀ

«L'amenaça més gran no és l'Estat espanyol, podem arribar a ser-ho nosaltres mateixos»

Antoni Castellà és el líder visible d'un partit nou, Demòcrates per Catalunya.

Però la novetat és relativa. Al darrere hi ha tots els anys d'història d'Unió Democràtica. I gairebé tots els noms que l'avalen, aquesta història. La novetat? Els defectes semblen haver quedat del tot enrere i moltes virtuts es mantenen.

*Entrevista de Vicent Sanchis
Fotografies de Jordi Play*

Antoni Castellà parla sàviament i vesteix elegantment, potser fins i tot un pèl massa. S'expressa amb seguretat, però sovint deixa anar un punt de passió que el fa poc previsible. Té, amb perdó, el cul pelat, a l'empresa privada i a la pública. I es nota molt, potser fins i tot un pèl massa.

—Entra vostè per la porta de la redacció d'EL TEMPS just quan s'anuncia que el Tribunal Constitucional ha suspès el denominat “full de ruta” que va aprovar el Parlament de Catalunya...

—Això era ben previsible, però constata un parell de coses rellevants. La primera és que l'“Operació Diàleg” –i no m'agrada anomenar-la així– és absolutament buida. Mai hem deixat de dialogar, les persones civilitzades dialoguen, però la qüestió és sobre què. Una vegada hem tingut el resultat que hem tingut i una majoria tan gran a Catalunya manifesta que vol votar, queda clar que només podem dialogar sobre el referèndum. I avui

ens han tornat a deixar clar que l'única cosa sobre la qual no vol parlar el Govern espanyol és sobre el referèndum.

—I malgrat la nova sentència del Constitucional, malgrat la decisió inequívoca del Govern espanyol i totes les traves que s'encadenaran, s'ha d'intentar fer?

—I tant!

—No es pot tornar a repetir el 9N?

—La gran diferència és que ara hi ha una decisió política. Ara tenim clar –almenys a Demòcrates ho tenim ben clar– que el referèndum s'ha de convocar i s'ha de fer. I l'hem de fer independentment de quina sigui la posició del Govern espanyol. Això diferencia la situació actual del que havíem viscut fins ara. El 9 de novembre es va fer una consulta que es pretenia dins el marc espanyol, que va tenir un resultat de participació molt important. Però ara el referèndum està per sobre del marc legal espanyol. És evident que en aquests moments hi ha un conflicte entre legalitats. És evident també que internacionalment el

que preval per ara és la llei espanyola. Però també és evident que en dret internacional quan es parla de control del territori les lleis són l'ordenament que es donen els ciutadans per organitzar-se. Si el Parlament de Catalunya aprova una llei que proposa substituir el marc legal espanyol pel català, això tindrà conseqüències. Hem decidit que la primera conseqüència serà convocar un referèndum. Si una majoria enorme dels ciutadans hi responen, des del marc internacional veuran una llei espanyola que dirà als ciutadans que no vagin a votar i una de catalana que els dirà que vagin a votar. Si hi ha una majoria que va a votar, la legitimitat de la legalitat serà la catalana.

—I què passa si els funcionaris se'n desmarquen i impedeixen la votació?

—Aquesta és la responsabilitat del Govern i del Parlament. Govern i Parlament tenen la responsabilitat que això no passi. El Govern no demanarà als funcionaris voluntarisme. Els donarà un marc legal català que farà un planteja-

→ ment determinat. L'àmbit polític n'assumirà tota la responsabilitat.

—**No és això el que els dirà el Govern espanyol, que els n'atribuirà, a ells, als funcionaris, tota la responsabilitat.**

—I el Govern català haurà de prendre mesures també. Però hi insisteixo: aquesta és la responsabilitat del Govern. És ell qui haurà d'organitzar el referèndum, qui haurà de tenir en compte tot això que vostè diu, com participa la comunitat internacional com a observadora, com es garantirà la transparència de tot el procés... Aquesta és la tasca del Govern i em costa que hi ha tot un equip treballant en aquest sentit.

—**Creu vostè que els funcionaris catalans al final acabaran acceptant la legalitat del Parlament i atenen a les indicacions del seu Govern?**

—Jo crec que sí. L'hi diré d'una altra manera. Els funcionaris no deixen de ser una part de la ciutadania. Si vostè em diu que els funcionaris no respondran i que la gent no anirà a votar, llavors podríem pensar que la gent no s'ho mereixia, però no crec que sigui així. Aquest no és un invent de la política ni dels partits. Una de les grans virtuts d'aquest procés —encara que la paraula procés tampoc m'acabi d'agradar— és que no hi ha hagut el liderat dels partits. El liderat dels partits és molt important, però aquí hi ha hagut el liderat de la societat civil, de la ciutadania. Els partits els han acompanyat. Fixi's que sempre que això passa així les coses funcionen. Quan els partits es posen massa al davant les coses comencen a trontollar. I hi ha també les institucions. I en aquest moment hi ha un compromís de les institucions de fer el referèndum. Sóc molt optimista en aquest sentit. El que crec que no hem de fer és estar tot el dia debatent com l'hem de fer. El Govern n'ha entomat la responsabilitat, i és la seva responsabilitat. Si no el poden fer —i jo estic convençut que el faran—, hauran de donar-ne comptes. No és una responsabilitat col·lectiva. L'obligació de la societat és participar-hi. Fins i tot diria que l'obligació de les entitats sobiranistes i dels partits que estan a favor del sí és guanyar el referèndum, fer campanya pel sí. I la responsabilitat del Parlament i del Govern és exactament que es faci.

—**Vostès van presentar l'altre dia precisament una campanya pel sí. Què**



faran si el Tribunal Constitucional, o qualsevol altra instància judicial, els exigeixen que la retiren?

—Nosaltres continuarem la campanya. Fer una campanya és el mínim en una democràcia. El mínim d'informació i de llibertat d'expressió exigible. La continuarem al marge de qualsevol decisió judicial, perquè seria una decisió polititzada. I això no és obeir ni desobeir. Això és el mínim sentit democràtic. Si el que vostè em diu és que hi ha un Estat que vol posar fi a la llibertat d'expressió —això ja va passar amb el franquisme i jo, per edat, no ho vaig passar; vostè, sí—, no ho acceptarem.

—**D'acord. La seua opció, doncs, és clara. Parlàvem abans de funcionaris. Parlem ara de les desavinences contínues entre Junts pel Sí i la CUP. Si finalment no s'aproven els pressupostos del 2017, tot podria descarrilar?**

—Jo espero que no. L'amenaça més gran que tenim aquest moment i que podria impedir acabar bé el full de ruta

i, per tant, celebrar el referèndum, no és l'Estat espanyol. Podem arribar a ser no-saltres mateixos. Però això té una part positiva: només depèn de nosaltres. Ho podem fer bé o ho podem fer malament. Estem en un moment de la nostra història crític, de canvi. I en aquest moment crític la unitat és molt necessària. La unitat no és un fi en ella mateixa, és un instrument. I és veritat que els partits volem jugar a la vegada la partida de ser un Estat independent i una altra d'autònoma. Allò de "vés a saber, si hi ha unes eleccions, com quedo com partit". Això és un drama. I això és el que hem d'intentar evitar entre tots. I la veritat és que en tots els partits hi ha faccions que pensen en una partida i faccions que pensen en l'altra.

—**El Govern ha cedit massa davant la CUP, per exemple, en els pressupostos?**

—Per començar, malauradament, tenim un marc de finançament autonòmic amb una limitació de despesa i una des-

«Si hi ha una gran majoria de ciutadans que vota en el referèndum, la legitimitat legal serà la catalana»

Però fins a un límit determinat, perquè, entre altres coses, trencar el nivell de dèficit vol dir lògicament gastar més dels ingressos que tens. I només pots gastar més de dues maneres: o algú et deixa diners, i en aquests moments no tenim la capacitat perquè ens en deixin, o deixes de pagar. I si deixes de pagar, bàsicament deixes de pagar a la societat catalana. No estariem desobeint o fent mal a l'Estat espanyol. Deixaríem de pagar al propi país.

—Com diuen vostès que se senten més disposats a pactar amb Esquerra que amb el Partit Demòcrata? Tan greu els ha sabut l'apropiació del que consideren el seu nom?

—No. Vostè es deu referir a unes declaracions recents del president del nostre consell nacional, Josep Maria Vila d'Abadal. Ell deia que Demòcrates som una formació política amb tota la voluntat de presentar-se a les eleccions com un partit més. I li van demanar directament què fariem si haguéssim de fer una coalició. Llavors ell va contestar que si haguéssim de fer una coalició, cosa que no m'interessa, ho faria amb Esquerra. I l'explicació que en va donar és que ell considera que Esquerra és meridiana-ment independentista i que al PDCAT hi ha corrents diferents. Però això és una opinió personal.

—La subscriu vostè?

—És que jo no contemplo cap tipus de coalició. No la contemplem. I en aquest moment el nostre acord és dins Junts pel Sí. Tant amb Esquerra Republicana com amb el mateix PDCAT. Jo el que comparteixo de les declaracions d'en Vila d'Abadal és el fet que, si hem de fer acords, i els acords han de ser postelectorals, els farem, fins que no siguem un Estat, amb formacions que no tinguin cap dubte sobre que l'objectiu és precisament ser un Estat. Cap dubte, que no facin cap marxa enrere en cap moment. I en això, hi coincideixo.

—En el poc temps que porten de vida vostès i el Partit Demòcrata recorren molt el malestar permanent que

definia la relació entre Convergència i Unió.

—No. En absolut. Les relacions entre Unió i Convergència eren les de dos membres d'una coalició. Eren tensions de distribució del poder. Ara no hi ha cap coalició. Som dos partits que compartim estratègia nacional i no hi ha cap tipus de tensió que afecti un repartiment de poder inexistent. El que pot haver-hi, lògicament, però exactament igual amb Esquerra o amb la CUP, són discrepàncies, més en la tàctica que no en l'estratègia. L'estratègia, la compartim tots.

—Estan molests vostès amb el Partit Demòcrata?

—No. Si em demana pel moment que ens van copiar el nom —a part que aquell va ser un procés assembleari, que se'ls va escapar de les mans, que probablement allà ningú va pensar en les conseqüències que se'n podien desprendre—, és evident que allò ens va molestar. Però deixi'm que li digui una cosa. Nosaltres naixem com a formació política, com se sap, després d'un procés traumàtic. I a partir d'aquí fem tota una decisió política en funció d'un objectiu que va molt, molt, per sobre de les picabaralles de partit. La decisió que vam prendre tota una sèrie de gent fou fundar una formació política que aportés elements en el procés més unitari possible cap a la constitució d'un Estat independent. El nom del PDCAT? Sí, ens va saber greu en aquell moment, però no és important.

—A risc de caure en la superficialitat, vostès se senten a gust amb la denominació centre dreta?

«En tots els partits hi ha faccions que pensen en la partida d'un Estat propi i faccions que pensen en eleccions autonòmiques»

pesa determinada i finalista que fa que els pressupostos tinguin molt poc marge. Si tinguéssim un Estat, podríem estar parlant de models polítics, de propostes molt diferents, però no és el cas. La negociació hi és. I quan hi ha una negociació tothom ha de cedir. Crec que en el cas dels pressupostos hem arribat a un bon equilibri. Ningú pot dir que aquests pressupostos són molt definitoris d'un model ideològic determinat. No pot ser respecte a Junts pel Sí, perquè integra formacions polítiques que pensen diferent, i no pot ser tampoc respecte a la CUP. Ningú ha cedit molt ni poc. Ni nosaltres ens hem mantingut fermes ni la CUP ha estirat molt. Són uns pressupostos que el marc espanyol fa molt poc elàstics.

—Però la CUP demana trencar amb el marc espanyol; desbordar, per exemple, el límit de dèficit públic.

—Podem avançar el discurs polític de com han de ser uns pressupostos ideals, però, quan toquem de peus a terra, si parlem de dèficit, sí, ja ens l'hem saltat.

